

III

(Az EU-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok)

AZ EU-SZERZŐDÉS V. CÍME ALAPJÁN ELFOGADOTT JOGI AKTUSOK

A TANÁCS 2009/42/KKBP HATÁROZATA

(2009. január 19.)

a fegyverkereskedelmi szerződés létrejöttéhez vezető folyamat harmadik országok körében történő előmozdítására irányuló, az Európai Biztonsági Stratégia keretében végzett uniós tevékenységek támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 13. cikke (3) bekezdésére és 23. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2003. december 12-én elfogadta az Európai Biztonsági Stratégiát, amely a hatékony többoldalúságon alapuló nemzetközi rendre hívott fel. Az Európai Biztonsági Stratégia az ENSZ Alapokmányát a nemzetközi kapcsolatok alapvető kereteként ismeri el. Az ENSZ megerősítése és a feladatainak ellátásához és a hatékony fellépéshez szükséges eszközökkel való ellátása kiemelt kérdés az Európai Unió számára.
- (2) Az ENSZ Közgyűlése 2006. december 6-án elfogadta az „Egy fegyverkereskedelmi szerződés felé: a hagyományos fegyverek behozatalára, kivitelére és továbbadására vonatkozó közös nemzetközi normák megállapítása” című, 61/89. sz. határozatot.
- (3) A Tanács 2006. december 11-i következtetéseiben üdvözölte, hogy hivatalosan megkezdődött a jogilag kötelező erejű nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződés kidolgozására irányuló folyamat, és elismeréssel vette tudomásul, hogy az ENSZ tagállamainak egyértelmű többsége – beleértve az EU valamennyi tagállamát is – támogatta a fent említett határozatot. A Tanács ismételten megerősítette, hogy az EU és tagállamai tevékeny részt vállalnak e folyamatban, továbbá kiemelte a más államokkal és a regionális szervezetekkel való együttműködés fontosságát.
- (4) Az ENSZ főtitkára egy 28 tagot számláló kormányzati szakértői csoportot hozott létre az esetleges jövőbeli fegyverkereskedelmi szerződés további mérlegelésére. A kormányzati szakértői csoport 2008 folyamán többször is összeült, és következtetéseit az ENSZ-közgyűlés 63. ülészakánának miniszteri hete során terjesztette elő. A csoport arra a következtetésre jutott, hogy további

megfontolásokra van szükség, és lépésről lépésre haladva, nyílt és átlátható módon, az Egyesült Nemzetek égisze alatt kell folytatni az ezirányú erőfeszítéseket. A kormányzati szakértői csoport arra bízta a megfelelő helyzetben lévő államokat, hogy az arra rászoruló államoknak – azok kérésére – nyújtsanak segítséget.

- (5) 2007. december 10-i következtetéseiben a Tanács kiemelte az ENSZ által kinevezett kormányzati szakértői csoport fontosságát, és a csoportot a folyamat előmozdítására ösztönözte. A Tanács kifejezte azon szilárd meggyőződését, hogy egy, a hagyományos fegyverek behozatalára, kivitelére és továbbadására vonatkozó közös nemzetközi normákat megállapító, az államoknak a vonatkozó nemzetközi jogból eredő, meglévő felelősségével összhangban lévő, átfogó, jogilag kötelező erejű okmány nagymértékben hozzájárulna ahhoz, hogy kezelni lehessen a hagyományos fegyverek elterjedését, amely nem kívánatos és felelőtlen folyamat.
- (6) Az ENSZ Közgyűlés Első Bizottsága 2008 októberében elfogadta az „Egy fegyverkereskedelmi szerződés felé: a hagyományos fegyverek behozatalára, kivitelére és továbbadására vonatkozó közös nemzetközi normák megállapítása” című határozatot. A szöveget valamennyi EU tagállam tártámogatásban részesítette.
- (7) Az ENSZ Leszerelési Kutatóintézete (UNIDIR) az ENSZ-tagállamoknak a fegyverkereskedelmi szerződés megvalósíthatóságával, hatályával és tervezett paramétereivel kapcsolatos nézeteinek részletes elemzését tartalmazó kétrészes tanulmány elkészítésével támogatta e folyamatot. Az UNIDIR elemzései – azáltal, hogy meghatározták azon területeket, amelyek tekintetében egyeznek, illetve eltérnek a vélemények, valamint azáltal, hogy azonosították a figyelmen kívül hagyott területeket – hozzájárultak a fegyverkereskedelmi szerződésről folytatott megbeszélések előbbre viteléhez. Ezek az elemzések hasznos hozzájárulást jelentettek a kormányzati szakértői csoport számára. Ennélfogva célszerű az UNIDIR-re bízni az e határozat szerinti tevékenységek gyakorlati megvalósítását.

- (8) A fenti tanácsi következtetésekből kiindulva, az EU-nak támogatnia kell ezt a folyamatot az eddig elvégzett munka megerősítése érdekében, úgy, hogy a vitába a kormányzati szakértői csoportban tagsággal nem rendelkező államokat, valamint egyéb szereplőket – mint például a civil társadalmat és az ipart – is bevonja a kérdés mélyebb megértése és a kormányzati szakértői csoport ajánlásainak kiterjesztéséhez való hozzájárulás érdekében,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

- (1) A fegyverkereskedelmi szerződés létrejöttéhez vezető folyamat harmadik országok körében történő előmozdítása céljából az Európai Unió támogatja a következő célkitűzések elősegítésére irányuló tevékenységeket:

- a) a fegyverkereskedelmi szerződéssel kapcsolatos aktuális nemzetközi megbeszélésekre vonatkozó ismeretek növelése a nemzeti és regionális szereplők, az ENSZ-tagállamok, a civil társadalom és az ipar körében;
- b) az ENSZ főtitkára által létrehozott, a fegyverkereskedelmi szerződéssel foglalkozó kormányzati szakértői csoport rendeltetésének határozottabb körülírása, valamint az Egyesült Nemzetek erősítése, mivel ez az egyetlen fórum, amely képes egy valóban egyetemes okmány létrehozására;
- c) az ENSZ valamennyi tagállamának és regionális szervezetének a fegyverkereskedelmi szerződés kidolgozási folyamatba való erőteljesebb bevonásának elősegítése;
- d) a kormányzati szakértői csoportban részt vevő és nem részt vevő államok közötti véleménycsere ösztönzése;
- e) az ENSZ tagállamai közötti vita előmozdítása, különösen azon tagállamok között, amelyek nem tagjai a kormányzati szakértői csoportnak;
- f) az ENSZ-tagállamok, a regionális szervezetek, a civil társadalom és az ipar közötti véleménycsere elősegítése;
- g) a fegyverkereskedelmi szerződés lehetséges elemeinek, hatályának és következményeinek meghatározása; valamint
- h) az említett viták és vélemények tartalmának a teljes nemzetközi közösséggel való megosztása.

- (2) A fenti célkitűzések elérése érdekében az EU a következő projektet valósítja meg:

— egy projektindító rendezvény, hat regionális szeminárium, és egy záró szeminárium, ideértve az eredményekről való tájékoztatást is, valamint egy, az Első Bizottság ülésének alkal-

mával (az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán) tartott rendezvény megszervezése.

A részletes leírást a melléklet tartalmazza.

2. cikk

- (1) Ezen határozat végrehajtásáért az elnökség felelős, amelynek munkáját a Tanács főtitkára/a KKBP főképviselője segíti. A Bizottság teljes mértékben együttműködik az elnökséggel ezirányú munkájában.

- (2) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt gyakorlati megvalósítását az ENSZ Leszerelési Kutatóintézete (UNIDIR) végzi. Ezt a feladatot az elnökség munkáját segítő főtitkár/főképviselő ellenőrzése mellett végzi. A főtitkár/főképviselő ebből a célból megköti a szükséges megállapodásokat az UNIDIR-rel.

- (3) Az elnökség, a főtitkár/főképviselő és a Bizottság hatáskörüknek megfelelően rendszeresen tájékoztatják egymást a projektről.

3. cikk

- (1) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett tevékenységek végrehajtását szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 836 260 EUR, amelyet az Európai Unió általános költségvetéséből kell finanszírozni.

- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott összeggel finanszírozott kiadásokat az Európai Unió általános költségvetésére vonatkozó közösségi eljárások és szabályok szerint kell kezelni.

- (3) A (2) bekezdésben említett, támogatás formájában megvalósuló kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. E célból finanszírozási megállapodást köt az UNIDIR-rel. A finanszírozási megállapodás rendelkezik arról, hogy az UNIDIR-nek biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát, annak nagyságához mérten.

- (4) A Bizottság e határozat hatálybalépését követően a (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodás mihamarabbi megkötésére törekszik. Tájékoztatja a Tanácsot az eljárás során felmerülő esetleges nehézségekről, valamint a finanszírozási megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

Az elnökség – amelynek munkáját a Tanács főtitkára/a KKBP főképviselője segíti – e határozat végrehajtásáról jelentést tesz a Tanácsnak az egyes regionális szemináriumok és a záró szeminárium megrendezését követően az ENSZ Leszerelési Kutatóintézete (UNIDIR) által készített rendszeres beszámolók alapján. A Bizottságot teljes mértékben be kell vonni, és annak az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt végrehajtásának pénzügyi vonatkozásairól információkat szolgáltatnia.

5. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett finanszírozási megállapodás megkötését követően 15 hónappal vagy – amennyiben finanszírozási megállapodás megkötésére azon időszak alatt nem kerül sor – 6 hónappal az elfogadását követően hatályát veszti.

6. cikk

Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Brüsszelben, 2009. január 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

P. GANDALOVÍČ

MELLÉKLET

1. Célkritizés

E határozat általános célja valamennyi érdekelt részvételének előmozdítása a fegyverkereskedelmi szerződésről folytatott megbeszélésekben, a nemzeti és regionális hozzájárulások integrálása a nemzetközi folyamatba, valamint az esetleges fegyverkereskedelmi szerződés hatályának és vonatkozásainak meghatározása.

2. A projekt

2.1. A projekt célja

A projekt

- a) növelni fogja a nemzeti és regionális szereplőknek, az ENSZ-tagállamoknak, a civil társadalomnak és az iparnak a fegyverkereskedelmi szerződéssel kapcsolatosan folyó nemzetközi megbeszélésekre vonatkozó ismereteit;
- b) határozottabban körül fogja írni az ENSZ főtitkára által létrehozott, a fegyverkereskedelmi szerződéssel foglalkozó kormányzati szakértői csoport rendeltetését, valamint erősíteni fogja az Egyesült Nemzeteket, mivel ez az egyetlen fórum, amely képes egy valóban egyetemes okmány létrehozására;
- c) elő fogja segíteni az ENSZ valamennyi tagállamának és regionális szervezetének a fegyverkereskedelmi szerződés kidolgozási folyamatába való erőteljesebb bevonását;
- d) ösztönözni fogja a kormányzati szakértői csoportban részt vevő és nem részt vevő államok közötti véleménycserét;
- e) elő fogja mozdítani az ENSZ tagállamai közötti vitát, különösen azon tagállamok között, amelyek nem tagjai a kormányzati szakértői csoportnak;
- f) elő fogja segíteni az ENSZ-tagállamok, a regionális szervezetek, a civil társadalom és az ipar közötti véleménycserét;
- g) meg fogja határozni a fegyverkereskedelmi szerződés lehetséges elemeit, hatályát és következményeit; valamint
- h) tájékoztatni fogja az említett viták és vélemények tartalmáról a teljes nemzetközi közösséget.

2.2. A projekt eredményei

A projekt

- a) növelni fogja a fegyverkereskedelmi szerződés kidolgozási folyamatának ismertségét, az azzal kapcsolatos ismereteket, valamint annak megértését;
- b) új szereplőket fog bevonni a vitába;
- c) lehetővé fogja tenni a nemzeti és regionális szempontok és elképzelések nemzetközi szintű megvitatását; valamint
- d) elképzeléseket és javaslatokat épít be a fegyverkereskedelmi szerződésbe, különösen annak hatályával és vonzataival kapcsolatban.

2.3. A projekt leírása

A projekt egy projektindító rendezvényt, hat regionális szemináriumot és az eredmények összességét bemutató záró szemináriumot, valamint egy, az Első Bizottság ülésének alkalmával (az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán) tartott rendezvény megszervezését irányozza elő. A záró szeminárium a következőképpen épül fel: egynapos regionális szeminárium az EBESZ-országok részvételével, majd egy egynapos záró szeminárium.

2.3.1. Projektindító rendezvény

Az egynapos projektindító rendezvény ismerteti a projekt céljait, és annak támogatottságát biztosítandó kikéri a civil társadalom, a kutatók és a nem kormányzati szervezetek véleményét.

2.3.2. Regionális szemináriumok

1. A kétnapos regionális szemináriumok cél régiókon belüli helyszínének meghatározására a későbbiekben kerül sor. A szemináriumok az alábbiak ismertetését és megvitatását lehetővé tevő négy részből fognak állni:
 - a) a fegyverkereskedelmi szerződés általános áttekintése, háttere, szereplői stb.;

- b) a jelenleg zajló nemzetközi folyamat konkrét bemutatása;
 - c) egy esetleges fegyverkereskedelmi szerződés hatályának és vonzatainak megvitatása; valamint
 - d) a fegyverkereskedelmi szerződéssel kapcsolatos folyamatot előbbre vivő, további intézkedésekre vonatkozó elképzelések, ajánlások és javaslatok összegyűjtése.
2. A regionális szemináriumok résztvevői többek között az alábbiak:
- a) a régióbeli országok képviselői;
 - b) regionális szervezetek, köztük nem kormányzati szervezetek képviselői;
 - c) a helyi/regionális ipar képviselői;
 - d) az UNIDIR és az ENSZ Leszerelésügyi Hivatala (UNODA) képviselői (a hagyományos fegyverekkel foglalkozó ág és a regionális ág, adott esetben a regionális központok is);
 - e) az EU tagállamok technikai szakértői, beleértve az ipar képviselőit is;
 - f) partnerszervezetek, többek között például a Stockholmi Nemzetközi Bék kutató Intézet (Svédország) vagy a Stratégiai Kutatási Alapítvány (Franciaország) képviselői.
3. Az egyes szemináriumok résztvevőinek létszáma a régió nagyságától függően 30 és 40 fő között lesz.
4. Az egyes szemináriumokat követően összefoglaló beszámoló készül a megbeszélésekről és az ajánlásokról. Az összefoglaló beszámoló online módon és elektronikus adattároló eszközökön lesz elérhető.
5. A regionális szemináriumokra az alábbi csoportosításban fog sor kerülni:
- a) egy szeminárium Közép-, Észak- és Nyugat-Afrika számára;
 - b) egy szeminárium Kelet- és Dél-Afrika számára;
 - c) egy szeminárium Latin-Amerika és a Karib-térség számára;
 - d) egy szeminárium Ázsia és a Csendes-óceáni térség számára;
 - e) egy szeminárium az EBESZ-országok számára;
 - f) egy szeminárium a Közel-Kelet számára.
6. A tervezett helyszínek között szerepelnek a következők:
- a) Dakar és Nairobi vagy Addisz-Abeba (mindkét afrikai szeminárium tekintetében);
 - b) Mexikó vagy Rio de Janeiro (Latin-Amerika és a Karib-térség tekintetében);
 - c) Phnom Pehn vagy Új-Delhi (Ázsia és a Csendes-óceáni térség tekintetében);
 - d) Amman vagy Kairó (a Közel-Kelet tekintetében);
 - e) Brüsszel vagy Bécs (az EBESZ-országok tekintetében).
7. A végleges helyszínek meghatározásakor a fő szempont a források és a helyi szinten rendelkezésre álló segítség maximalizálása. A helyszíneknek az UNIDIR ajánlásai alapján történő véglegesítéséért a főtáitkár/főképviseelő által segített elnökség felel.

2.3.3. Záró szeminárium

A hat regionális szeminárium megrendezését követően záró szeminárium megrendezésére kerül sor, amelyen a nemzetközi közösséggel ismertetik a fegyverkereskedelmi szerződés kidolgozási folyamatával kapcsolatos megbeszéléseket, ajánlásokat és elképzeléseket. A záró szeminárium a következőképpen épül fel: egynapos regionális szeminárium az EBESZ-országok részvételével, majd egy egynapos záró szeminárium.

2.3.4. Az Első Bizottság ülésének alkalmával tartott rendezvény (az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán)

Az Első Bizottság ülésének alkalmával (az ENSZ Közgyűlésének 64. ülészakán) kerül sor arra a rendezvényre, amelyen a New Yorkban összegyűlt érdekelteket tájékoztatják a projekt aktuális eredményeiről.

2.3.5. Eredmények – közzététel

Minden szeminárium során rövid összefoglaló beszámoló készül a fegyverkereskedelmi szerződéssel kapcsolatban folytatott megbeszélésekről, valamint az előterjesztett ajánlásokról és elképzelésekről. Az összefoglaló beszámolók terjesztése online módon és elektronikus adattároló eszközökön történik.

A záró szemináriumon elkészítik és észrevételezik a hat regionális találkozó összefoglaló beszámolóit tartalmazó végső jelentést, melyet ezt követően online módon és elektronikus adattároló eszközökön terjesztenek.

3. Időtartam

E projekt végrehajtásának becsült időtartama 15 hónap.

4. Kedvezményezettek

A projekt kedvezményezettjei a következők:

- az ENSZ valamennyi tagállama, különös figyelemmel azokra, melyek a kormányzati szakértői csoportnak nem tagjai;
- a civil társadalom és az ipar;
- az érintett regionális szervezetek.

5. Végrehajtó szerv

Az elnökség – amelynek munkáját a főtitkár/főképviseelő segíti – felelős e határozat végrehajtásáért és felügyeletéért. Az elnökség a gyakorlati megvalósítással az ENSZ Leszerelési Kutatóintézetét (UNIDIR) bízta meg.

A projekt megvalósításában az UNIDIR együttműködik az UNODA-val, a Stockholmi Nemzetközi Békekutató Intézettel (Svédország), illetve a Stratégiai Kutatási Alapítvánnyal (Franciaország). Az UNIDIR adott esetben más szervezetekkel, így például regionális szervezetekkel, nem kormányzati szervezetekkel és az iparral is együttműködik.

Az UNIDIR biztosítja az európai uniós hozzájárulás láthatóságát, annak nagyságához mérten.

6. A projekt költségeinek fedezéséhez szükséges pénzügyi referenciaösszeg

A projekt összköltsége 836 260 EUR.
